

Nyhetsbrev December 2018

Välkommen till ett nyhetsbrev som innehåller korta nyheter, råd och tips om jämställdhet, mångfald, hållbarhet och inkludering

- Du hittar de gamla breven på <http://euroquality.se/nyhetsbrev-2/>
- Om du vill att fler ska få nyhetsbrevet, har bytt adress eller vill avbeställa, hör av dig till info@euroquality.se
- Dina Uppgifter kommer bara att användas för utskick av nyhetsbrevet.

”Den som har möjlighet att påverka en förändring har lättare att acceptera den”

(ur Utblickar)

Botkyrkabyggen vinnare i Årets Mångfaldssmarta företag

Botkyrkabyggens insatser har bland annat handlat om utbildningar för samtliga anställda chefer i jämställdhet, mångfald och likabehandling. Det har även arbetat med [jämställdhetssatningen Qvinna i Botkyrka](https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/botkyrkabyggen-vinnare-i-arets-mangfaldssmarta-foretag) som ger kvinnor med utländsk bakgrund, jobb och språkstudier.

– Jag är väldigt glad över priset, likabehandling och ickediskriminering berör oss alla och vi behöver en mångfald av erfarenheter som tillåts genomsyra bolagets beslut. Det är helt nödvändigt för att vi ska nå våra mål och vara allmännyttigt i dess rätta bemärkelse, säger Chris Österlund, vd för Botkyrkabyggen.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/botkyrkabyggen-vinnare-i-arets-mangfaldssmarta-foretag>

Så väljer kvinnor och män nya bilar

Män låter känslorna styra när de köper en ny bil. Kvinnor använder hjärnan och fokuserar mer på kostnader och praktiska funktioner. Dessutom fattar nu kvinnor fler beslut om bilköp, visar en rapport från den brittiska sajten Carbuyer. Den gamla myten att kvinnor väljer bilar utifrån färg eller utseende kan vi nu avliva en gång för alla. Enligt en enkätundersökning som Carbuyer gjort bland nybilskunder är det tvärtom männen som i högre utsträckning gör känslomässiga val när de köper bil. Enligt undersökningen är det vanligt att män ofta går på design, prestige och prestanda – och män är 20 procent mer benägna att låta bilens färg avgöra om det ska bli affär eller inte.

Av de kvinnor som deltagit i undersökningen uppger 40 procent att de påverkas av biltillverkarens anseende. Kvinnorna är också 20–25 procent mer benägna att låta bränsleekonomi, servicekostnader och försäkringskostnader styra sina bilval. Dessutom lägger kvinnor större vikt vid fordonets utrymmen och praktiska funktioner.

Undersökningen visar också att kvinnor nu ligger bakom de flesta besluten om bilköp. Av de tillfrågade männen uppger 50 procent att deras partner hade del i beslutet. Kvinnorna vill i större utsträckning fatta besluten själva, här säger bara 39 procent att de lät sin partner vara med och tycka till.

Män bättre på att pruta

Trots att undersökningen visar att kvinnor generellt är mer genomtänkta och förnuftiga bilköpare finns det ett område där kvinnor fortfarande är i underläge: Enligt undersökningen

undersökningen är det 20 procent mer sannolikt att en man lyckas förhandla till sig ett bättre pris.

– Ja, undersökningen visar att det är långt kvar för många kvinnor innan de känner sig bekväma med att gå till en bilhandlare och förhandla om priset, säger Carbuyers redaktör Stuart Milne.

<https://www.carbuyer.co.uk/>

Dåliga chefer är förödande

Susanne Tafvelin, docent i psykologi vid Umeå universitet, har fått 3,2 miljoner kronor av Afa Försäkring för att forska om destruktivt ledarskap.

Vad är destruktivt ledarskap?

– När chefen agerar fientligt eller hindrande i relation till de anställda. Till exempel får starka känsloutbrott, förlöjligar sina medarbetare eller tar åt sig äran för deras prestationer. Det kan också vara en chef som alltför passiv. Men det beror kanske inte bara på chefen som person. Arbetsmiljön och medarbetarna spelar också en roll. En norsk studie visar att destruktivt ledarskap är mycket vanligare än man tidigare trott.

Vilka följder kan destruktivt ledarskap få?

– Det kan leda till utbrändhet, bristande tillit, sämre arbetsmiljö och att medarbetarna slutar. Destruktivt ledarskap är mer negativt för organisationen än vad konstruktivt ledarskap är positivt. Därför tycker vi att det är viktigt att utforska.

Hur ska ni göra?

– Vi tar hjälp av SCB för att skicka två enkäter till 1000 chefer och 1000 medarbetare i privat och offentlig sektor. Vi vill ta reda på varför chefer agerar destruktivt, vilka konsekvenser det får för hälsan och hur vanligt det är i olika sektorer av arbetslivet. Vi studerar bland annat chefens resurser och samspelet mellan ledaren och personalen.

Hur kan er forskning hjälpa till att minska problemen?

– Vi hoppas våra resultat kan hjälpa organisationer att hitta strategier för att motverka destruktivt ledarskap och skapa goda förutsättningar för motsatsen.

Till exempel att stötta chefer som är sårbara för faktorer som kan leda till destruktivt ledarskap.

Varför har ingen studerat detta tidigare?

Forskningen har länge varit inriktad på positiv psykologi. Men nu håller vi på att svänga över till den mörka sidan!

<https://fastighetsfolket.se/2018/11/12/susanne-tafvelin-daliga-chefer-ar-forodande/>

<https://www.di.se/nyheter/forskaren-otippat-vanligt-med-mardromschefer-de-passiva-ar-varst/>

Gap mellan kvinnor och män minskar

Skillnaden mellan kvinnors och mäns inkomstgrundade allmänna pensioner har minskat från cirka 50% till 29% under åren 2003-2017 visar en färsk undersökning från pensionsmyndigheten.

Kvinnor har i genomsnitt lägre inkomstgrundade pensioner än män.

Könsskillnaderna i genomsnittlig pension har dock minskat markant från cirka 50 procent till 29 procent under 2003–2017. Denna utveckling beror i huvudsak på att yngre generationer kvinnor har förvärvsarbetat i större utsträckning än tidigare generationer kvinnor. De yngre kvinnliga pensionärerna har alltså haft ett högre intjänande till pensionen.

<https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/Rapporter/Rapporter>

Att räkna med bråk - pågående forskning;

en studie av konflikter och psykisk ohälsa i kvinnodominerade arbetsplatser ur ett genusperspektiv

2017-01-01 – 2019-12-31 [Britt-Inger Keisu](#)

Projektet uppmärksammar en djupt inrotad föreställning om kvinnors oförmåga att hantera konflikter i samhället och på arbetsplatser.

När kvinnor dominerar till antal antas de baktala varandra, ha svårt att komma överens och att gemensamt fatta beslut för att sedan verkställa dem på arbetsplatsen. Detta är exempel på myter kring kön och femininitet men därmed inte mindre viktiga för den psykosociala arbetsmiljön, tvärtom, eftersom dessa uppfattningar ofta är omedvetna och därför dolda. Att vara oense och ha olika

åsikter är en normal del av arbetsvardagen. Vi vet att kvinnodominerade yrken i allmänhet präglas av en sämre arbetsmiljö, och att graden av sjukfrånvaro är högre. Detta kan förklaras av skillnader i arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Fokus på vinst leder till fördomsfulla beslut

Om målet för en grupp är att vinna kommer besluten bli styrda mer av fördomar än om målet är att sträva efter bättre gemenskap. Det visar en avhandling (se nedan) av psykolog Per Löfstrand från Mittuniversitetet som belyser hur kontext och genus påverkar gruppens beslut.

Män föredrar att fatta beslut tillsammans med andra män. Kvinnor föredrar också att fatta beslut tillsammans med män. Stereotypen får fäste på grund av att det finns för få miljöer där kvinnor fattar beslut. Resultatet visar att ju fler som deltar ju fler infallsvinklar och att besluten upplevs som bättre. Tidigare forskning visar att positiva upplevelser av beslutsprocessen är viktiga för gruppens prestationer.

<https://www.arbetskydd.se/tidningen/fokus-pa-vinst-leder-till-fordomsfulla-beslut-6940309>

”Att fatta beslut tillsammans spelar en viktig roll i samhället. I alla möjliga sammanhang träffas människor för att ta mer eller mindre formella beslut. Beslutsfattande grupper riskerar att fatta felaktiga och diskriminerande beslut om beslutsfattarna påverkas av psykologiska mekanismer som stereotyper, d.v.s. förenklad information baserad på upplevelser av andra människor och till vilken grupp de associeras till. Hur människors bedömningar påverkas av stereotyper har tidigare framförallt studerats ur ett individuellt perspektiv men vi vet mindre om hur stereotyper och de universella stereotypdimensionerna kompetens och värme (Cuddy, Fiske & Glick, 2008) samt fördomar kommuniceras och förhandlas när beslut fattas i grupp. Ett sätt att studera detta är genom att undersöka hur olika kontext kan leda till olika kommunikationsmönster, olika erfarenheter, och olika beslut.

I denna avhandling varierar kontexten på två olika sätt i två experiment. I det första experimentet där deltagarna hade till uppgift att sätta samman ett stafettlag varierades målinriktningen. Ett tävlingsinriktat mål jämförs med ett mål inriktat mot gemenskap. I det andra experimentet användes olika information som kontextvariabel. Detta gjordes genom att information om genus och föräldraskap för en fiktiv aspirant till ett jobb som konsult i en fiktiv anställningssituation varierades. Därtill studerades i båda experimenten vilka

effekter grupperns könssammansättning och deltagarnas genus kan spela in i en beslutsprocess. Dessa faktorer förväntades påverka hur beslutsfattande grupperna resonerade, innehållet i kommunikation påverkades i termer av stereotyper och hur beslutsfattandeprocessen upplevdes. För att ge en bredare bild användes både kvalitativ och kvantitativ data som kopplades samman med gruppernas givna målsättning.

I artikel I analyserades formen av kommunikation genom en interaktionsprocessanalys (IPA), här skilde det inte mycket mellan de två olika målsättningarna. Däremot visade en innehållsanalys ett mer systematiskt mönster.

Grupper med tävlingsinriktade mål använde sig av både inkludering och exkludering genom användande av såväl positiva som negativa stereotyper. Grupper med en gemenskapsinriktad målsättning använde inkluderande målsättningar och enbart positiva stereotyper. I artikel II där målet var att undersöka vad som skapar en framgångsrik beslutsprocess visade det sig att upplevelsen av en jämlik beslutsprocess spelar stor roll. En kvalitativ analys av konversationsargumenten (CACS) stärkte denna slutsats.

I artikel III, där informationen av genus och föräldraskap för de fiktiva aspiranterna varierades, visade det sig att föräldraskap gav upphov till omfattande diskussion. Deltagarna gjorde ingen större skillnad mellan mammor och pappor, men de använde sig av attribut relaterade till stereotypdimensionerna värme och kompetens olika beroende på om de talade om mammor eller pappor. I artikel IV användes data från båda experimenten för att undersöka hur kontextvariablerna och könssammansättning av grupperna påverkade hur beslutssituationen upplevdes. Resultaten visar att kontextvariablerna och könssammansättning samspelar med deltagarens eget genus. Män upplevde sig mer nöjda när de arbetade tillsammans med andra män som hade en manlig *target* person och en fiktiv manlig förälder att ta ställning till. Kvinnor kände sig mer nöjda i grupper bestående av både kvinnor och män som diskuterade om en kvinnlig förälder.

Kontext spelade en stor roll eftersom variationen av information ledde till olika mönster av hur stereotyper användes i diskussionerna. Vidare, konstaterades att sammansättningen av grupperna fungerade på ett liknande sätt. Resultaten diskuteras i relation till hur detta kan påverka beslutsfattandesituationer.

Slutligen gavs förslag till framtida forskning inom området”.

<http://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:1183806/FULLTEXT02.pdf>

Mäktigt nät växer

17 nätverket, en sammanslutning av landets mest framgångsrika kvinnliga entreprenörer, tar nu in tio nya medlemmar. Tillsammans omsätter de 8 miljarder kronor och representerar 100 bolag med sammanlagt 6000 anställda.

<http://www.17natverket.com/>

Skarp kritik mot FN organ efter skandal om sextrakasserier

GENÈVE Maken till förkrossande kritik mot ett FN-organ får man leta efter. Hela ledningen för FN-organet UNAIDS blir fullständigt nedsablad av den oberoende expertpanel som upprättades i juli 2018 för att utreda FN:s egen metoo-skandal.

Panelen skapades efter anklagelser om sexuella trakasserier där svenska Martina Broström [står i centrum](#). Hennes anmälan om sexövergrepp av toppchefen Luis Loures utlöste en lavin av beskyllningar om sextrakasserier och maktmissbruk inom UNAIDS.

Nu visar rapporten från den oberoende expertpanelen att rötan inom UNAIDS är värre än någon kunnat föreställa sig. Särskilt bitande är kritiken mot chefen Michel Sidibé.

"Sidibé har skapat en patriarkal kultur med tolerans för trakasserier, inklusive sexuella trakasserier, mobbning och maktmissbruk. Hans misslyckade ledarskap färgad av personkult har lett till upprepade exempel med favoritism, beskydd och etisk blindhet", skriver panelexperterna.

Panelen konstaterar vidare att brist på transparens gjort att "vissa inom organisationen kunnat agera med straffrihet, medan de som yppat kritik mötts av repressalier som omplacering eller avsked".

– Personal har vittnat om hur de omplacerats efter kritik om trakasserier medan personen som trakasserats flyttas upp i hierarkin. Andra har berättat om hur de varnats vara "försiktiga" med klagomål, och att rapporterade om trakasserier var "oklokt".

Martina Broström reagerar med lättnad på rapporten.

– Jag är glad att sanningen äntligen är ute och att panelen varit så modig. Det är en ärlig beskrivning av verkligheten in UNAIDS. Nu inser människor att detta handlar om ett genomruttet system, säger hon till SvD.

Expertpanelen konstaterar att Sidibé i intervjuer inte tagit något som helst ansvar för den kritiserade ledningen. Det ses inte med blida ögon.

– Om UNAIDS ska kunna återhämta sig och återvinna värdighet och respekt måste en trovärdig och energisk ledare tillsättas. Ett byte av ledarskap har blivit nödvändigt.

Ledningskatastrofen inom UNAIDS slår mot hela FN, enligt rapporten.

– När organisationer skadas i allmänhetens ögon, vilket är fallet med UNAIDS, försvagas trovärdigheten för FN globalt.

Sverige är en av UNAIDS största bidragsgivare och har sedan 2009 gett närmare 2,6 miljarder kronor till FN-organet. Hittills har Sverige betalat ut 50 procent av stödet för 2018. Dessutom är Gunilla Carlsson, tidigare svensk biståndsminister, biträdande chef för UNAIDS och Sidibés högra hand.

Reaktionen från svenskt håll på rapporten är stark. "Ytterst graverande", säger Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingsarbete:

– Sverige ser mycket allvarligt på uppgifterna i panelens rapport. Den ger en tydlig bild av en organisation som inte hanterat sexuella trakasserier och andra former av maktmissbruk på ett för offren rättssäkert sätt. Sveriges förtroende för UNAIDS exekutivdirektör Michel Sidibé har förbrukats, säger Isabella Lövin.

Martina Broström säger att hon nu förväntar sig att Sverige kräver Sidibés avgång vid nästa styrelsemöte.

– Jag hoppas att han nu måste gå. Det är skrämmande om han överlever detta. Både Lövin och Margot Wallström måste kräva hans avgång. Det vore positivt ledarskap av en feministisk regering. Synd bara att vi tappat så mycket tid, säger Martina Broström.

Michel Sidibé har dock lanserat en fempunktsplan som ska förbättra situationen inom FN-organet och försäkra nolltolerans för sextrakasserier.

Men expertpanelen ger inte mycket för hans plan.

– Planen är inte mer än plåster som inte beaktar långvariga och systemiska problem. Många inom organisationen upplever dessutom att försäkringar om "nolltolerans för sexuella trakasserier" bara är en slogan utan verkliga handlingar som stöttar det, enligt experterna.

<https://www.svd.se/fn-organ-granskat--avslojar-trakasserier-graverande>

Stora skillnader i flyktingars försörjning

Det finns stora variationer i flyktingarnas försörjning i Sverige. En stor andel kommer relativt snabbt in på den svenska arbetsmarknaden, medan det tar betydligt längre tid för nästan lika många. En stor del av integrationsdebatten har handlat om arbete. Hur stor andel av de flyktingar som kommer till Sverige som får arbete, men framför allt hur lång tid detta tar.

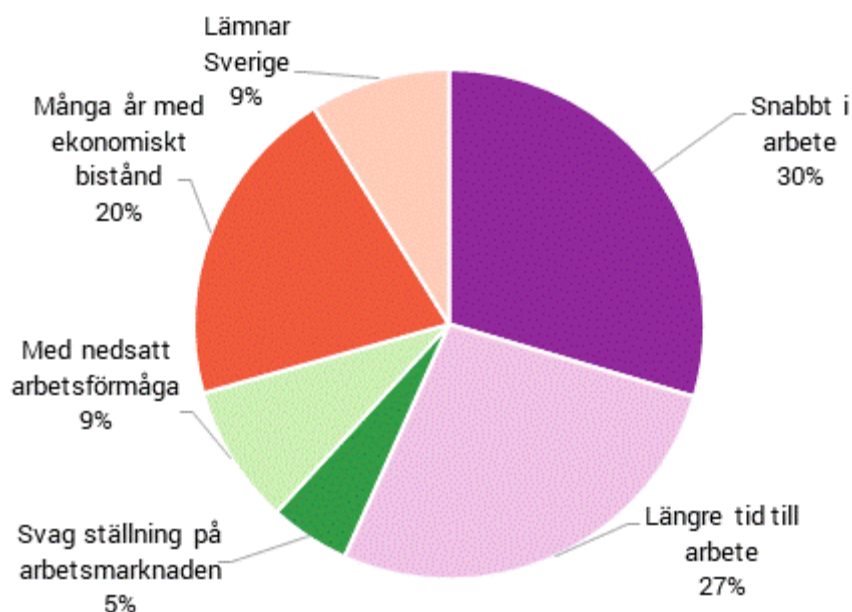
Knappt 60 procent av de som invandrade av flyktingsskäl har haft förvärvsarbete som huvudsaklig inkomstkälla under stora delar av sina 15 första år i Sverige. Ungefär en tredjedel har haft sin huvudsakliga inkomst från något ekonomiskt trygghetssystem en stor del av tiden, exempelvis från arbetsmarknadspolitiska åtgärder, sjukpenning eller ekonomiskt bistånd.

I rapporten "De första 15 åren - flyktingars försörjning i Sverige" studeras hur de 30 600 personer som invandrat 1997–2001, av flyktingsskäl eller som flyktinganhörig, försörjde sig under sina första 15 år i Sverige. Många andra studier mäter andelen förvärvsarbetande efter tid i Sverige eller andelen som ett visst år har över hälften av inkomsten från ekonomiska trygghetssystem.

I denna studie följer vi istället individer och studerar deras huvudsakliga inkomstkälla olika år. De går in och ut, både på arbetsmarknaden och i olika ekonomiska trygghetssystem. De med liknande försörjningsmönster har grupperats med en statistisk metod, klusteranalys, till sex grupper.

Diagrammet nedan visar fördelningen av de olika grupperna.

Fördelning över de som invandrat av flyktingsskäl 1997–2001 efter grupper baserade på försörjningsmönster

Snabbt i arbete

Det här är den största gruppen, 30 procent av alla som studerats. De har under flertalet av de 15 år de följts en inkomst som huvudsakligen kommer från förvärvsarbete. Här återfinns framförallt de som var yngre när de invandrade och de med en eftergymnasial utbildning. Det är lika vanligt att män som kvinnor ingår i gruppen.

Längre tid till arbete

Den här gruppen kännetecknas av att de har en huvudsaklig inkomst från ekonomiskt bistånd under de första åren efter invandringen. Därefter har de sedan till stor del inkomster från förvärvsarbete. Det är den näst största gruppen och liksom för gruppen "Snabbt i arbete" finns det inga skillnader mellan könen. Gruppen består framförallt av yngre personer och de från Afrika och Asien är överrepresenterade jämfört med övriga världsdelar.

Svag ställning på arbetsmarknaden

De som först kommer in i arbete men som efter några år blir utan arbete ingår i denna grupp. Den största inkomsten kommer då istället från arbetslöshetsersättning eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det är den minsta gruppen, 5 procent av alla i studien och fler är män än kvinnor. Personer i denna grupp är framförallt äldre när de invandrar och har förgymnasial utbildning.

Med nedsatt arbetsförmåga

Ungefär var tionde person av de som följts upp ingår i denna grupp som till stor del har ekonomiskt bistånd de första åren, sedan förvärvsarbete och därefter sjukpenning eller sjukersättning. Gruppen består framförallt av personer som var äldre när de invandrade, personer med förgymnasial utbildning och de som kommit som kvotflyktingar. Det är lika vanligt att kvinnor som män tillhör gruppen.

Många år med ekonomiskt bistånd

Denna grupp består av 20 procent av alla som följts upp och har haft ekonomiskt bistånd större delen av de undersökta åren. Gruppen präglas av kvinnor, de som var äldre vid invandringen, kvotflyktingar och personer från Afrika och Asien.

Lämnar Sverige

Denna grupp utgörs av 10 procent av de i studien och de har det gemensamt att de ett eller flera år inte är folkbokförda i Sverige. Gruppen består av fler män än kvinnor och fler från Afrika jämfört med andra världsdelar. Ungefär 20 procent av både kvinnorna och männen från Afrika lämnade Sverige.

De flesta har haft både ekonomiskt bistånd och förvärvsinkomst

Ungefär 80 procent har haft förvärvsarbete som största inkomstkälla något av de 15 åren i Sverige och 86 procent har haft ekonomiskt bistånd minst ett år. Den genomsnittliga tiden i arbete för de som har haft förvärvsarbete som främsta inkomst är drygt 8 år och genomsnittstiden bland de som haft ekonomiskt bistånd är 4,8 år.

Rapporten avslutas med en jämförelse mellan de flyktingar som beskrivs här och de som invandrat de senaste fem åren.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/integration--analys/pong/statistiknyhet/de-forsta-15-aren--flyktingars-forsorjning-i-sverige/>

Här finns framtidsjobben

SACO har sammanställt en rapport om bristyrken år 2023.

Inom parentes är måttet på hur osäker prognosen är. Prognosens osäkerhet går från 1 till 5. Värdet 1 på skalan innebär en låg osäkerhet, alltså att prognosen är relativt säker. Värdet 5 på skalan innebär en högosäkerhet och det är många faktorer som kan göra att prognosen inte slår in.

Tabell 1: Nyexaminerades arbetsmarknader år 2023

Liten konkurrens om jobben

- Apotekare (3)
- Arbetsmiljöingenjör (3)
- Arbetsterapeut (2)
- Arkitekt (byggnadsverk) (2)
- Audionom (3)
- Bibliotekarie (2)
- Biomedicinsk analytiker (2)
- Data- och systemvetare (4)
- Diakon (2)
- Dietist och nutritionist (3)
- Djursjukskötare (3)
- Fysioterapeut (2)
- Inredningsarkitekt (2)
- Kemist (4)
- Lärare i fritidshem (2)
- Lärare i årskurs F–3 och årskurs 4–6 (2)
- Matematiker och statistiker (3)
- Officer (2)
- Optiker (4)
- Planeringsarkitekt (2)
- Präst (1)
- Psykolog (2)
- Receptarie (2)

- Skolledare (1)
- Socionom (1)
- Speciallärare och specialpedagog (2)
- Studie- och yrkesvägledare (3)
- Tandhygienist (2)
- Yrkeslärare i gymnasieskolan (2)
- Ämneslärare årskurs 7–9
- och i gymnasieskolan (2)

https://www.saco.se/globalassets/saco/dokument/rapporter/2018_framtidsutsikter.pdf

<https://www.saco.se/opinion/rapporter/framtidsutsikter/>

Fler män steriliserar sig

Fler män har steriliserat sig de senaste åren. I de tre storstäderna är trenden tydligast i Stockholm, där antalet som genomgått ingreppet mer än fördubblats på fem år.

Ökningen kan bero på att allt fler kvinnor väljer bort hormonella preventivmedel, och att män då tar ansvar för att undvika graviditeter, säger Niklas Envall, barnmorska vid RFSU.

– Kvinnor av i dag är lite mer negativt inställda till preventivmedel, många har säkert upplevt en del biverkningar som gör att de inte vill använda preventivmedel. Då väljer männen att ta ansvar för den reproduktiva hälsan på det här sättet, säger Niklas Envall, som även doktorerar om preventivmedel vid Karolinska institutet.

Förutom att använda kondom är sterilisering det som finns att tillgå för män i dag, och de senaste fem åren har allt fler män steriliserat sig.

2013 genomgick cirka 1 430 män vasektomi, 2017 var antalet nästan 2 470, enligt Socialstyrelsen. Det är en ökning med drygt 70 procent.

I landets tre största landsting och regioner är trenden tydligast i Stockholm, där antalet män som steriliserat sig mer än fördubblats. 2014 var antalet 329, förra året hade siffran stigit till 684 – och hittills i år (till och med september) är antalet redan högre, 688 personer. Vid manlig sterilisering, vasektomi, skärs sädesledarna av, vilket innebär att mannen blir ofruktsam. Efter operationen kan

spermierna inte längre komma fram till urinröret och följa med ut vid utlösning. Spermier fortsätter dock att produceras, men dessa tar kroppen själv hand om och bryter ner. Prostata och sädesblåsor påverkas inte utan fortsätter att producera vätska, vilket är det man då ser vid utlösning.

– Man ska ju förklara att det är en permanent metod, där det finns en risk att man aldrig kan få barn på naturlig väg igen. Det är också det som är fördelen, att det är väldigt effektivt, säger Niklas Envall.

Sexlust densamma

Själva ingreppet är enkelt, operation sker under lokalbedövning och tar cirka en kvart, berättar han.

– Man kan gå hem samma dag och tre månader senare är man steril. Det är ett betydligt mindre ingrepp för en man än för en kvinna att sterilisera sig, säger han.

Trots att antalet män i Sverige som steriliserar sig ökar ligger vi ändå relativt lågt globalt sett.

– Faktum är att det är ett ganska ovanligt ingrepp i Sverige jämfört med många andra länder. Tittar man i andra delar av världen är sterilisering den absolut vanligaste metoden. I Australien till exempel är det 10 till 15 procent av männen som är steriliserade, säger Niklas Envall.

TT: Tror du att män drar sig för ingreppet, att man är rädd att det inte ska fungera som det gjorde innan?

– Det tror jag i så fall grundar sig mycket på okunskap. Mig veterligen är det inte i evidensen befast att det påverkar sexlusten, eller möjligheten att få erektion, eller möjligheten att få utlösning. Utlösningen är bara fri från spermier – och målet är uppnått, säger Niklas Envall.

Antalet män som genomgått vasektomi de senaste fem åren, nationellt:

2013: 1 436 personer

2014: 2 015 personer

2015: 1 458 personer

2016: 2 122 personer

2017: 2 469 personer

Källa: Socialstyrelsen samt landstingen/regionerna

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/6nJWg3/fler-man-steriliserar-sig>

och slutligen:

- Det går trögt med jämställdheten inom media visar en rapport från Rättviseförmedlingen. 32,1 % av de som uttalar sig i media och nyheterna är kvinnor.
- Gå in på Fair Finance Guides och kolla in hur din bank jobbar med jämställdhet och hållbarhet, dvs ranking listan.

Tips på julklappsböcker

Alla 14 kvinnliga nobelpristagare ges ut på nytt.

- ✓ Alice Munro
- ✓ Svetlana Aleksijevitj
- ✓ Toni Morrison
- ✓ Doris Lessing
- ✓ Nelly Sachs
- ✓ Sigrid Undset
- ✓ Wislawa Szymborska
- ✓ Nadine Mortimer
- ✓ Herta Muller
- ✓ Selma Lagerlöf
- ✓ Elfrid Jelinek
- ✓ Grazia Deledda
- ✓ Pearl s Buck
- ✓ Gabriela Mistral

**Jag önskar er alla en riktigt god jul och helg
samt Gott Nytt år 2019.**

Ann-Katrine Roth

I utskick av nyhetsbrevet samarbetar vi med
Barbro Landell på Effektiva Management & Administration AB
070 219 2343 www.aktivia.se

